

2 CENTESIMI

Predbrojka za Monariju izlazi 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corose 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

'Abbonament' für die Monarchie: Vierteljahrs 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za izvrštenje objava u Malom oglašavanju plaća se za svaku riječ 2 pare. Najmanja pristojba 80 p.

Per le inserzioni d'annali nel "Notiziario d'affarie" si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 80 centesimi.

Jedes Wort im "Kleinen Anzeiger" kostet 2 h. Die mindeste Taxe 80 h.

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Ecco ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo. — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia Tr. 1.

Vapaj za škole.

Bogu je za plahuti u kakvom se zapuštenom stanju nalazi pokrajnja Istr. Narod nema škola, vapije, pita školu a od nikud mu pomoći nema!

»Družba sv. Ćirila i Metoda« pomaže, nu svih nemože zadovoljiti. Možda da nam iz dojučeršnjeg zemalja, sabora dodje kakova pomoć, nu bolje je ne pouzdavati se previše.

Od naroda samoga, osobito od imućnijih ljudi, očekujemo brzu i veliku pomoć.

Stid nas je kad vidimo gdje se talijanaši žrtvuju, te golema svote sakupljaju za crna svoja društva. Stid nas je kad promislimo na tužne, kukavne naše okolnosti. Istina je, velika većina nas je pusta sirotinja, nu imade ih i dobrostojećih a ti su često puta najtvrdiji kad se radi o interesu domovine. Pustimo obične fraze i radimo te darujemo našoj Družbi da ona uzmogne vršiti svoje plemenito poslanstvo. Reklo se je kadkad, u privatnom razgovoru, da treba štediti osobe, jer da bi moglo doći do razkola, da bi to moglo škoditi narodnoj stvari!

Neznamo ako to odgovara istini, a urednik ovog lista je previše siromah i odvisan čovjek da sada sam pokuša napisati ono o čemu se inače javno govori da su se ti i ti ljudi obogatili pod narodnom firmom a srdce im otvrdnulo.

Lahko je udarati na poznatog neprijatelja talijanaša, tada ti svi tvoji plješću rukama, ali teško je uzeti nož u ruke i rezati domaće rane!

Na posao dakle, jer nas svih dužnost zove. Više puta imali smo prilike razgovarati s našim narodom. On pita, zaključuje za škole. A pred malo dana čuli smo i teških. Rekoste nam naši ljudi: kad su blizu izbora obećajete nam sve, i vi i talijani, a iza izbora sve kao prije. Dodje onda »lega« i mi moramo svoju djecu tamo sljati kad naših škola neima....

Zaludu je, te riječi bole, nu mora se o tome ozbiljno račun voditi i prenuti se iza sna.

U ostalom mnogo bi se dalo o tom govoriti, nu »pro bono pacis« možda bolje o tome za sada šutiti.

Na posao dakle, Družba treba pomoći.

VIESTI

Mjestne.

Koncert.

Sutra poslije podne na 5 sati počinje koncert, koji traje do kasno u noći, u gostionici S. Raber (Monte Zaro). Priveduje ga »Società Polese Austria«. Udara glazba e i k. bojne mornarice. Ulaz za svakoga bez razlike 40 para. Tekom koncerta djetli će se tri ukrasna dara.

Ljudima iz Kupelnika i Vinje na znanje.

Daje se na znanje da sutra, Tjelovo, neće biti sv. misa kao po običaju jutro rano u crkvi u Bresterniku, budući će veleč. g. pop Blaž Košara misiti sutra na 7 sati u jutro u Pomeru, a iza mise će se djetli prva sveta pričest.

Na 10 sati po običaju bit će velika misa

u Pomeru iza koje sledi tjelovska procesija.

Vidili smo jučer gosp. Bandelica gdje je kupovao molitvenike i marame (facolite) za prvopričestnike.

Neka Bog pozivi g. Bandelica.

Za obitelji utamničnika.

U veselom društvu u Premanturi sakupilo se . . . . . K 1374
Zadnji izkaz 5276
Ukupno . . . . . K 6650

Gornji iznos u Premanturi sabraše:

Kazimir Mikovilović K 1, Luka Iveša pok. Ante 20 h, Anton Periša od Ante 20 h, Luka Mikovilović pok. Martina 60 h, Grgo Mišković od Ive 30 h, Bože Mikovilović od Ive 20 h, Josip Mikovilović od Josipa 20 h, Ivan Karlararis 2 K, Jurašin Jure pok. Ive 20 h, Martin Buić 30 h, Josip Rakić od Mikule 20 h, Ante Iveša od Ante 20 h, Ivan Premate od Josipa 20 h, Ante Rakić od Ante 30 h, Josip Rakić od Mate 20 h, Blaž Vitasović pok. Mihe 40 h, Luka Mihovilović od Luke 20 h, Mara Kazimirova 40 h, Ante Skoko pok. Mihe 20 h, Miho Iveša od Martina 20 h, Ante Skoko pok. Marka 1 K, Miho Premate 30 h, Josip Iveša p. Ante 20 h, Ante Periša pok. Ante 14 h, Ante Premate pok. Luke 26 h, Ivan Muzulić pok. Mikule 30 h, Ante Mukařka 10 h, Premate Josip pok. Martina 20 h, Ivan Slipčević p. Mate 20 h, Bože Iveša od Jurja 40 h, Ante Premate od Mate 20 h, Jadre Slipčević 30 h, Josip Jurašin pok. Grge 20 h, Josip Skoko od Ante 40 h, Ante Skoko od Ante 40 h, Stipan Jurašin 40 h, Jure Iveša od Jadre 30 h, Josip Mišković od Mate 20 h, Mate Skoko p. Tome 40 h, i Miho Slipčević po Tome 20 helera.

Narodni darovi.

Za Družbu sv. Ćirila i Metoda primili smo:

Gosp. Vinko Šepić nadučitelj u Buzetu šalje . . . . . K 4—
sakupljene kod gostoljubivog stola načelnika Fr. Fliega na Počkaju kod Buzeta.
Zadnji izkaz 84306
Ukupno 84706

Razne.

Političko društvo za hrvate i slovence u Istri.

Dne 25. t. mj. u 3 sata po podne, održati će se u prostorijama hrv. čitavnice u Pazinu, glavnu skupštinu političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće odbora; 2. Izbor novog odbora; 3. Eventualni predlozi.

Jučer smo bili cigani, danas smo slavni Hrvati.

Tako je napisao niemac u Beču! Nakon prosvjeda proti niskim uvredama u prvom izdanju programa jubilarne svečanosti, izišlo je drugo izdanje u kojem stoji pisano o Hrvatskim vojnicima iz Granice:

»...Graničari su po narodnosti Hrvati, obično vitki, veliki, lijepo izraščeni momci, crnomanjaste boje lica. Hrabri, do skraj-

nosti odvažni, neprispodobivi u patroljskoj službi, tvrdi i ustrajni, a istodobno obdareni nevaranim nagonima prirodni ljudi, bijahu hrvatski vojnici srčika bojne sile, kakove nije lako nigdje naći. Ova njihova svojstva dolazila su dobro austrijskoj vojsci, osobito u talijanskim ratovima, i držanje Hrvata najviše je doprinelo ovakvom uspjehu, da se brzo savladao ustanak, kad je polotaj Austrije već bio postao zdvojen. I ovdje su Hrvati zasvjedočili svoju vjernost caru, koju su oni na svim bojnim poljanama Europe pokazali i koja ih je učinila slavnim bojnij u povjesti monarhije. Ta nema skoro dogodjaja u monarhiji, s kojim ne bi bila spojena imena hrvatskih vojskovođaja i hrvatskih regimenta.

Nu, ne vjeruj niemu, on je ovo napisao pod moraš, pod silom okolnosti. Da smo mi šutjeli, nebi se nitko bio sjetio opozvati nanošene nam uvriede. Nas gornje laskave riječi malo ili nimalo mogu mamiti, nu dobra nam je to škola da se silom i muževnim nastupom dade mnogo postići: Pamtimto to i prema tome se ravnamjo.

Ganut do suza.

Knez Willcez, koji je preko svećane jubilarne povorke u Beču stao uz vladara i tumačio mu razne grupe, pripovjedio je starešinstvu Bokeške mornarice, da je vidio kanuti dvie suze iz kraljeva oka, kada je promatrao ponosnu bokešku povorku.

A što bi rekao siedi Vladar kad bi saznao za sve nečuvane lopovštine što ih njegovij ljudi čine na štetu našeg naroda, naroda, u užoj Hrvatskoj i u drugim pokrajinama?

Deficit jubilarne obhodnje.

Rek bi da se finacjalni deficit jubilarne povorke može po prilici sračunati na 500 do 500 hiljada kruna. Odbor se uza sve to nada, da će taj manjak pokriti sa dobiticima na budućim jubilarnim svečanostima, koje će, se priredjivati i obdržavati tečajem ljetnih dana. Bečka občina, koja bijaše obećala subvenciju od 200.000 K, pod uvjetom da se prije sakupi fond, kojim bi se zajamčila ova svota, nije još izpunila ovog obećanja, jer se jamčevni fond još nije mogao da sabere.

Užasan zločin u Trstu.

Jučeršnjoj vjesti nadodajemo da je nesretni otac bio veliki pljanica, te od rane mladosti upućen na zlo. Pokojni njegov otac zanatno trgovac bio je čestit čovjek, ostao je bio udovac sa dvojom nejakom dječom, te je stanovao s bratom u čijoj su kući djeca bila brižno njegovana. Nu u Aleksandra počela se javljati opaka narav. Kad mu je bilo 10 godina utekao je iz kuće i nakon dva dana se vratio. Kad mu je bilo 14 god. pobjegao je za uvijek od oca i pokupio se s jednom curom 9 godina starijom koju da je ljubio! U to je vrijeme umro Aleksandrovo brat 16 god. star u Puli. Malo zstim i otac je umro a Aleksander nastavio svoj put koji ga je doveo do poznatog zločina.

Ivanku Colussi zakopaše u poseban grob, prekluče o podne uz saučesće mnogo naroda te majke, sestre, braće i vjerenika pokojnice.

Na 5 sati poslie podne zakopaše bez ikakve pratnje nesretnog oca.

Sveti Petar u Šumi.

Dne 28. t. mj. na 4 sata poslie podne, vršit će se u Sv. Petru u Šumi redovita glavna skupština scooske blagajne za štednju i zajmovo.

Ubojica župnika u Vipavi uapšen.

Bježeći iz župnikove kuće ubojica se uputio put Trsta, te ga je u biegu opazila jedna žena koja mu je vidila krvavu ruku. Obavještena o tom sutradan policija u Trstu ista se podala u potjeru zločinca i zbilja doznala je, da je nedjelju u večer na 9¼ došao na javnu lječničku stražaru mlad čovjek ranjen na desnoj ruci, te se je predstavio kao Viktor Kobal 28 god. star, trhonoša iz Vipave.

U noći od nedjelje do ponedjeljka, dobro poznatomu radi svoje vještine polic. nadzorniku Karlu Titz-u, uspjelo je uapšiti ubojicu.

Uapšenje se je zbilno na 1 uru po ponoći u ulici Belvedere. Ubojica je hodio cestom a Titz ga promatrao te razumio po svim znakovima da to mora da bude koga traži. Odveden u uređ, nakon prvog niekanja, priznao je napokom lječnik. Ispričao se, da mu je pokojnik zanikao pomoć. Pravo je ime ubojice: Viktor Pangerc 28 god. star, oženjen sa dvoje djece nu rastavljen od žene, zanatno kovač, stanujući u Trstu via S. Marco 33. Kaže da nije imao rade te je hodio amo i tamo iskati rade i tako dospio u Vipavu.

Najednom se je Titz nečemu sjetio. Skočio je odmah da uzme fotografije koje su sličile nepoznatomu ubojici kočijaša u Trstu. Fotografije su veoma slične Pangercu, i na upit, jeli možda on ubojica kočijaša, Pangerc je zanikao nu pomotilo se, i nije znao bistro odgovarati na sva postavljena mu pitanja.

Medjutim dok se ciela stvar razjasni prekinulo se preslušavanjem i nastavilo daljnjim uredovanjem.

Porez na rakiju.

Vlada je prikazala zastupničkoj kući zakonaku osnovu o povišenju poreza na rakiju. Dio toga poreza bit će namijenjen pokrajinama u svrhu uredjenja pokrajinskih financija.

Napadaj talijanā.

U šibenskoj »Hrv. Rieči« čitamo: »I u Mandalini kod Šibenika nekidan talijanci sa jednog talijanskog parobroda navallili su na one mirne seljane kamenjem bez ikakva pravog razloga. Za malo, da nije došlo do krupnih.

Ovakovom bezobrazluku talijanske čeljadi treba stati na kraj za vremena, jer može imat grdnih posljedica. Principiis obsta!

Japanska plemenitost.

Na 11. o. mj. u Port'Arturu otkriven je spomenik ruskim vojnicima, koji su pali za vrijeme obšjedanja. Spomenik je podignut na račun japanske vlade. Ceremoniji su prisustvovali nekoji ruski častnici, Japanskim zastupateljima predsjedao je general Nogi.

Širite i kupujte Omnibus

Hotel i reštauracija, Pula, via Kandler, 47.

Nanovo obnovljeno i ukusno uredjeno. — Sobe čiste. — Cijena umjerena.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

Concerto della «Società Polese Austria».

Domani dopomezodli alle 5 incomincia il concerto della S. P. Austria nella tratoria del sig. S. Raber al Monte Zaro. Suonerà la banda dell' i. e r. Marina da guerra. Entrata indistintamente 40 cent. Durante il concerto verranno fatti 3 splendidi regali. Ogni biglietto d' ingresso sarà numerato e quei tre numeri che per sorte verranno levati, saranno riccamente premiati.

Si attende un numerosissimo pubblico.

Civiltà latina.

Domenica mattina capitò al mercato una donna con delle ciliege. Parlando solamente il croato, il commissario Trolis fece uso d' una donna interprete alla quale rivolse indi le precise parole: «*Anche tu, ti parli in lingua sporca.*»

Signor Trolis si vergogni!

Ai lettori i commenti.

Furto.

Il solito Giuseppe Sosić d' anni 13 venne denunziato per furto di 50 cartoline illustrate dal banco di chincaglierie del sig. Zoppi.

Venne arrestato per sospetto di furto di cor. 8, a danno di due operai Stanislavo Burić.

Denunziati.

Matteo Höltisch per contravvenzione al regolamento dei vetturali.

Giuseppe Skufić da Montić perché conduceva in città dei vitelli senza il rispettivo certificato, e li maltrattava.

Varie.

Lussinpiccolo, 14 giugno 1908.

È noto che una delle predilette armi degli avversari, sedicenti «colti italiani» è la crassa ignoranza di tutto ciò che è croato.

A Zagabria, nella capitale della Croazia, esiste una società per il collocamento degli apprendisti ai diversi mestieri, e grazie al benefico suo operato in pochi anni a centinaia e centinaia di ragazzi divennero buoni operai, come fabbri, falegnami, calzolari, pistori, negozianti, sarti ecc. I ragazzi che vanno in Croazia non imparano solamente materialmente la loro arte, ma vanno in apposite scuole ove ricevono le necessarie istruzioni nell'aritmetica, leggere, scrivere, tenitura di libri ecc. così che dopo quattro anni sono operai provetti. Naturalmente fra tanti se ne trovano dei pigri, dei deboli di mente o corrotti i quali non diventano mai nulla.

Anche da Lussinpiccolo e luoghi vicini, da più anni furono collocati parecchi ragazzi dalla suddetta società e oggi molti di loro sono capaci operai.

È curioso come i figli dei nostri poverdilli con tanto di occhi mirano gli arrivati dalla Croazia ed è curioso l' udire le domande che loro fanno. I nostri poverdilli credono che la Croazia è una terra selvaggia, piena d' antropofagi, inaccessibile alla civiltà e li sentiamo chiedere ai loro ex condiscipoli: come te iera in Croazia? I te pestava? I dorme anche de la sui letti? I va scaldi o calzadi? I magna crudo o cusinado?... Alle risposte di soddisfazione e lode i poverdilli non sanno capacitarsi e restano con tanto di naso, per poi dire ridendo che ciò non può essere vero... Che si vuol fare? Lasciarli nel loro ceticismo e continuare

nella nostra via, di mandare cioè i nostri figli alla scuola Cirillo-Metodiana e indi a farli studiare avanti o far loro imparare un' arte colla quale potranno vivere.

Lussingrande, 13/6 1908.

Li 10 m. corr. ebbe luogo la nomina del podestà di Lussingrande. Si deve all' energico procedere della minoranza nella rappresentanza comunale, che non fu eletto il beniamino della maggioranza, che come è noto rappresenta la minoranza della popolazione di Lussingrande, e questa minoranza è appunto quella che ancora dorme il secolare sonno della letargia nazionale e che in buona fede va contro i propri interessi. Col tempo speriamo che i ciechi riavranno la vista e che non assisteremo all' indecoroso spettacolo che oggi ci si offre.

Dunque il beniamino di lor signori, Antonio Kumičić (o come ai tempi di Marco Caco si usava scrivere, Cumicich, e come tuttora i nostri uomini di «progresso» e di «moderne vedute» scrivono) non fu eletto, ma si elesse il suo padre Giovanni Kumičić, che quantunque nostro avversario, pare dicono sia qualcosa differente dal figlio. Vedremo!

Vlastnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA i DR.**
Odgovorni urednik: ANTE BELANIC.

POZIV

na I. glavnu skupštinu
Kanfanarskoga društva

za štednju i zajmove
regist. zadr. na neogr. jamlenju
koja će se obdržavati dne

21 Junija 1908. u 3½ ure po podne
u prostorijama hotela kraj željezničke po-
staje sa sljedećim:

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav predsjednika;
2. izvješće tajnika;
3. čitanje obračuna za 1907.;
4. možebitni predlozi i
5. izbor novog odbora.

Kanfanar, dne 7. junija 1908.

Odbor.

Opaska. Mole se članovi da u velikom broju prisustvuju skupštini. U slučaju premalenog odziva članova počima skupština jednu uru kasnije isto po podne.

Kinematograf „Edison“

Ulica Sergia (Corso) bivše kazalište
Ciscutti, kuća Busetto.

Dnevne predstave:

U radne dane od 6—10 u več. U nedelju i blagdane od 10—12 u jutro i od 2—11 u več.

Uložaine: I. mjesto 60 para, II. mjesto 40 para i III. mjesto 20 para. Djeca ispod 14 godine plaćaju polovicu.

- Sjajno električno svjetlo.
- Lokali izvanredno prosvačeni.
- Izabrani komadi.

Za što mnogobrojnjiji posjet preporučuju se
Braća FRAGIACOMO.

Avviso di trasloco.

La Cappelleria
alla Città di Gorizia

di Antonio Pistorelli
si è TRASLOCATA
in Via Sergia N. 67

dirimpetto gli uffici del „Giornaleto“
come pure la rappresentanza della
Tintoria in manufatture d' ogni genere
lavatura, pulitura a secco di
Federico Maule in Trieste.

Drogheria E. LONZAR
POLA, S. Policarpo.

Assume ordinazioni di fuochi
artificiali di qualunque genere.

Mirodionica E. LONZAR
PULA, Sv. Polikarpo.

Prima naručbe svako-
vrstnih umjetnih ognja.

Zahtjevajte

badava i franko
moj veliki ilustrirani
cienik ura, zlatnine,
srebrnine, dvokolica (bi-
cikla) te optičnih
predmeta.

Nikel anker remontoir ura . . . K5—
Ura budilica sa jednim zvonom . . . 2 90
Ura budilica sa dva zvona . . . 3 80
Srebrna remontoir ura . . . 8—

Tvrničko skladište ura zlatnine i srebrnine

O. HEGERA sin,
Vinkovci, br. 4, (Hrvatska)

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadružare, koji uplaćuju sadržajni diova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od letoga 4%, čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod mlođenja suglasno ustanovilo vodi ili manji rok za otkaz, uz otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na mjonice i sadržajno uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

SLUŽITE SE KOD SVOGA!

POZOR!

mastilo za pečate, sve vrsti trgovačkih knjiga, kao i olovke, gume, pera, ravnala, i t. d. naručuje jedino kod svoje narodne tiskare

LAGINJA i DR. PULA

ULICA GIULIA, 1., (prije J. Krmpotić i dr.)

SLUŽITE SE KOD SVOGA!

Podvorba točna!

Člana neprofiterana!